

כל הגדול מחבירו - יצרו גדול הימנו

בפרשה זו אנו מסיימים את הסידרה של "הקנאה התאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם" (אבות ד, כא).

שלוש פרשיות רצופות, בהעלותך - זה תאוה, כי שם קברו את העם המתאווים, שלח זה כבוד, כמו שאומר המסילת ישירים בשם הזוהר (פ"יא) שהמרגלים פחדו שבארץ ישראל הם לא יהיו נשיאים, ומוציאים את האדם מן העולם - כפשוטו, כמו שנגזר עליהם במדבר ההוא יתמו ושם ימותו, [המרגלים עצמם מתו במיתה קשה, ששנתרבב לשונם עד טבורם, ותולעים יוצאים מלשונם ובאים לתוך טבורם].

ובפרשת קרח - זה קנאה, שנתקנא קרח בנשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, ונבלעו באדמה ומתו.

הצד השווה שבכולם, שהם מוציאים את האדם מן העולם. רבי ישראל סלנטר אמר ביום האחרון לחייו קודם פטירתו, מוציאים את ה-אדם; גם האדם הגדול ב'ה' הידיעה.

כל אלו שהזכרנו עד עכשיו הם היו אנשים גדולים עד למאד! על קרח - כתוב בחז"ל הפלגות יתירות, ויש הרבה לשונות בחז"ל המפליגים בגדולתו. מלבד זאת שהוא היה מנושאי הארון. ועם כל זה - מוציאים את האדם מן העולם. לא עוזר כלום.

ואנחנו רוצים לדעת: אחרי כל התירוצים, איך נפלו אנשים כאלו גדולים, איך? אם הם נפלו - אז מה אנחנו... הרי אם ראשונים כמלאכים - אנו כבני אדם, ואם ראשונים כבני אדם - אנו כחמורים. א"כ מול קרח ועדתו אנחנו קטנטנים, ואם הם נפלו, מי יהיה ערב לנו שלא ניפול?!!

התירוץ הוא, שכל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו, ובעומק הענין, יצרו גדול הימנו - הוא מדבר איתו כמו אדם גדול... ונסביר, הגה"צ ר' אליה לאפיאן, והראש ישיבה ר' שמואל רוזובסקי זצ"ל היו אומרים, אין לנו מושגים בכמה עטיפות של צדקות ולשם שמים עטפו המרגלים את שליחותם וקרח את מחלוקתו.

כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו, הוא לא מדבר סתם כמו אל בעל עבירה רגיל, על זה - אפשר בקלות להתגבר, הוא בא אליהם אפוף כולו בצדקות ובלשם שמים.

מספרים, שרבי חיים מצאנז, היה רדוף כל החיים שלו, והוא אמר שהוא יודע את הסיבה לכך, וזאת משום שבגלגול הקודם בזמן קרח, הוא לא היה עם משה רבינו. ולא שחש ושלום הוא היה עם קרח, אלא הוא לא היה עם משה.

שאלו אותו, אז למה באמת לא? ואמר הגר"ח, אתם יודעים איזה נסיון קשה זה היה לא להיות עם קרח? לעמוד בצד ולא להצטרף היה זה נסיון קשה עד למאד! אין לכם מושג איזו אורירה היתה שמה, ביותר מזה - לא עמדת! וכעת אני נענש על כך... כך הוא אמר.

כוחו של השוחד - לעזור

הדברים הללו צועקים את מה שכותב המסילת ישירים (בתחילת פ"ב, בזהירות) "וההולך בעולמו בלי התבוננות אם טובה דרכו או רעה, הנה הוא כסומא ההולך על שפת הנהר, אשר סכנתו ודאי עצומה, ורעתו קרובה מהצללתו, כי אולם חסרון השמירה מפני העוררן הטבעי או מפני העוררן הרצוני, דהיינו סתימת העיניים בבחירה וחפץ - אחד הוא, אתה רואה עור שהולך על שפת הנהר ונופל המימה, ותצעק אליו, אתה לא רואה?!!... כן הוא באמת לא רואה. מה לך כי תצעק אליו.

כי השוחד יעור עיני חכמים - זו מציאות! כשיש שוחד, לא משנה אם זה שוחד של ממון או שוחד של נגיעות, שוחד זה מעורר עיניים בין של גדול ובין של קטן. אז אין קושיא איך זה שהם נפלו, הם לא כאן, כפשוטו!

ונקרב את זה קצת לשכל מה הפשט בזה שהוא לא ראה.

החזו"א באמונה ובטחון (פרק ג) אומר ששוחד זה נגד השכל, גם אצל האמוראים שהקפידו לא לקחת שוחד, ובכל אופן הם הרגישו איזה נטיה בלב כלפי מי שרצה לתת להם. שוחד זה נגד הטבע! ששוחד ישפיע על שכל

של דיין ואדם גדול?! זה נגד הטבע. אבל מסביר החזו"א היות ואסתכל קב"ה באורייתא וברא עלמא, ובתורה כתוב שהשחד יעור עיני חכמים, אז התורה נתנה כח בשוחד לעזור! וכשוחד מעור - אין מה לבא בטענות, הוא פשוט לא רואה...

סיפר לי הגרמ"מ חדש ר"י אור אלחנן, על אביו המשגיח ר' מאיר זצ"ל, היה זה בזמן שהיו שמועות על בית המשפט העליון שהם לוקחים שוחד. אמר אחד מנשיאי בית המשפט, נניח שזה נכון, אבל אתם לא מבינים שאנשי בית המשפט הם אנשים מורמים מעם ששוחד לא משפיע עליהם?!!...

(והרבי'ה ר' מאיר חדש היה מזועזע. מה זאת אומרת ששוחד לא משפיע עליך, הרי קיבלת משהו! אין לך רגש של הכרת הטוב?!... אתה כזה מושחת?!... אתה קיבלת, ואתה לא מרגיש אח"כ שום התחייבות כנגד, ואתה עוד מרגיש מורם מעם?!... אתה הרי בדרגה נחותה. וכפה"נ היה יותר מתאים לקרא להם בית המשפט התחתון! הם רחוקים מלהיות עליון.)

ומה היה השוחד של קרח? אמר המשגיח ר' מאיר חדש, הוא עשה להם סעודה! ואז מה?!! קרח ידע... הם ירגישו הכרת הטוב, ובהכרת הטוב הוא יקנה אותם, כסף - ייתכן שזה לא ישפיע עליהם אבל הכרת הטוב - כן.

עכ"פ היסוד הזה של המס"י הוא יסוד ברור, אדם שלא מתבונן על דרכו - הוא כסומא ההולך על שפת הנהר. הוא לא רואה! אותו דבר אדם שלוקח שוחד אין עליו שום קושיא, כי הוא לא רואה.

און בן פלת - אשתו הצילתו. הכיכד! היא פתחה לו את העיניים. בסך הכל מבטיחים לך שוחד אבל לא נותנים לך כלום! איזו נפקא מינה תהיה לך? או משה רבינו יהיה מלך או קרח, אבל אתה - בטח לא תהיה, אז למה לך להיכנס למחלוקת?!!... זה דברים כ"כ פשוטים, אתה מאבד עולם הבא בשביל שלקרח יהיה עולם הזה! היא פתחה את עיניו, אין לך שוחד! ואם אין לך, אז למה לא לראות דברים ישרים.

התורה קובעת את הבריאה

פעם, אמר הדוד ר' אליהו מישקובסקי זצ"ל (ר"י כפר חסידים), כתוב בהלכה שיש כח ל'אין סהדי' כמו עדים, ובכל אופן כשיש עדים מול אן סהדי - מאמינים לעדים, ולמה זה לא יהיה כמו תרי ותרי? ותירץ הדוד, אן סהדי אומר - כך צריך להיות, משא"כ עדים אומרים כך היה! כך היה - זה יותר חזק.

אסתכל קב"ה באורייתא וברא עלמא - כך היה! כל שאר הדברים זה רק סברות, מה היה צריך להיות... אולי, אבל אסתכל קודשא בריך הוא באורייתא וברא עלמא זה מה שהיה! התורה קובעת את הבריאה, ולא הפוך.

הגאון ר' אברהם יצחק קוק סיפר שמרן הרב שך הגיע פעם ואמר בהתלהבות שבתורה כתוב את הפיתרון לכל בעיות החיים! ומי שלומד ויגע - יודע.

אז מישהו אמר לו, הרה"י מתכוין שמי שלמד תורה יודע לפתור את בעיות החיים, נזדעק הרב שך, לא כך אמרתי, אמרתי שזה כתוב! נו, אז שהרה"י ילמד אותנו איך קוראים את זה... חייך הרב שך: לא אמרתי שמי שלא לומד יוכל לקרוא את זה... אלא מי שעמל ויגע בתורה יודע לקרוא את זה, אבל אי"א ללמד את זה...

בתורה כתוב הכל, אסתכל קוב"ה באורייתא וברא עלמא. כל הבעיות שיש בעולם הם כתובות בתורה, וכתוב גם את הפתרון שלהם.

ופה, קרח נפל לאורך כל הדרך... קרח הולך כל הזמן עם שכל, טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או פטורה? קושיא עצומה. בית מלא ספרים חייב במזוזה?! הרי זה נגד השכל. אלא ראייה שמשה בדאי.

ומה התשובה? (מבלי להתפלסף הרבה) קרח שאל טלית שכולה תכלת - שתפטור את עצמה, תכלת מזכיר. ואיך? תכלת דומה לים, וים דומה

לרקיע, ורקיע דומה לכסא הכבוד, ואז נזכרים בקב"ה שנמצא עליו ואני שואל, האם באמת צבע תכלת מזכיר? ... אם אחד יעמוד בבית חרושת ענק לצבעים, ליד צבע תכלת מרשים במרחבים אדירים, ויעמוד ויביט יום ולילה על צבע התכלת... וכי הוא יראה משהו! חוץ מלהיות רעב ועייף הוא לא יזכר לא בים ולא ברקיע ולא בדומה להם... ומה הראיה, יש קיצור דרך... אם תכלת דומה לים וים לרקיע, אז יותר קצר לנסוע לים... למטה - ים, למעלה - רקיע, רק הוא בעצמו מקלקל באמצע... אז כל אלו שנוסעים לים היו צריכים לחזור צדיקים גדולים... והרי זה לא כך, אצל חלק זה טבע בים ואצל חלק זה נאבד בדרך... ולמה? כי כל אחד מבין, זה לא שהצבע תכלת מזכיר אלא כשהתורה כותבת למען תזכרו - אז התורה נתנה פה פקודה לבריאה: וממילא חוט תכלת קטן מזכיר כי כך צוותה תורה.

ואתו דבר במזוזה שתפקידה לשמור על הבית, כמו שאמר רבי לאנטונינוס. התורה קובעת שגם בית מלא ספרים חייב במזוזה, והצווי הוא שנותן את הכת, אסתכל קוב"ה באורייתא וברא עלמא. בחז"ל (סוטה לה, א) כתוב שדוד המלך קרא לתורה זמירות. אמר לו הקב"ה, תורה שכתוב בה (משלי כג, ה) התעייף עיניך בו ואיננו אתה קורא לה זמירות! הריני מכשילך בדבר שאפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותו - אתה נכשל. כל תשב"ר יודע שכתוב בתורה שהארון נישא בכתף, ודוד המלך נכשל ושם אותו בעגלה, ואז ה' פרץ פרץ בעוזה. ונשאלת השאלה, וכי יש בן אדם ששוכח איך קוראים לו?!... איך ייתכן שדוד המלך שכח פסוק שתינוקות של בית רבן יודעים אותו? אבל אם כתוב התעייף עיניך בו ואיננו, אז זה **ואיננו!** על דוד היתה תביעה לקרוא לתורה זמירות, זה לזולזל בכבודה והוא כעין התעייף עיניך בו, אז הבריאה קבלה פקודה להשכיח את זה ממנו. יש לך קושיא איך?! אם הקב"ה רוצה - זה נמחק כי התורה קובעת את הבריאה.

הכח של היצה"ר לסמא את העיניים

איך באמת הצליחו המרגלים להסית את כל כלל ישראל, ואיך קרח הצליח להסית את כל עדתו, איך?? תלמידי סלבודקא אמרו, כתוב אצל יעקב שהוא נלחם עם המלאך, ויואמר לא יעקב יאמר עוד שמך, כי אם ישראל, כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל" (בראשית לב, כח), כי שרית הכוונה כי נלחמת ולכן קראו לו ישראל, ונשאלת השאלה: וכי יש בעיה להילחם?! הבעיה היא לנצח, אז למה משבחים אותו על כך שהוא נאבק, הרי אפשר גם להפסיד במאבק, והיה צריך לקרוא לו 'נצחיה' או משהו אחר ע"ש הניצחון. אלא אמרו תלמידי סלבודקא וזה פשוט וברור, **הכח של השטן זה להפחיד אותך, אבל השטן הוא לא איש מלחמה, אם אתה נלחם בו - הוא נופל, אם אתה לא נלחם אתה מפסיד.**

וניתן דוגמאות פשוטות מחיי היום יום: מי לא רוצה לקום לתפילה... אבל בא הרב השטן ואומר לך, בודאי שצריך לקום לתפילה, פשוט וברור. אבל אחרי זה אתה תהיה עייף כל הסדר... וכי זה שווה לך?! בא... אני גם רוצה שתקום לתפילה, מה השאלה בכלל, אבל אני רוצה לטובתך, זה שווה!... שווה לקום לתפילה בישיבה ואחרי זה סדר שלם יילך לבטלה?!... זה ביטול תורה! וממה שאני רוצה לשמוע - אני משתכנע... אח"כ אומר לך היצר, תראה, אם אתה לא תפספס ולא תדבר קצת דברים בטלים אתה עלול להכנס למרה שחורה... איך אפשר בלי זה... צריך לפספס ביום ובלילה, המעביר יום ומביא לילה. מה השאלה בכלל... ואם תרצה אי פעם להתחזק ביראת שמים או בתפילה, אתה יודע כמה זה יזיק לך בשידוכים! יקראו לך צו"ל!... מה, אתה לא יודע מזה?!... נכון שצריך להתחזק, אבל אני מתכוון לטובתך, אחרי החתונה תעשה מה שאתה רוצה... וכך, כולם נופלים שדודים כמו זבובים!... היצר הרע הוא מומחה להפחיד, לבלבל, ואנחנו לצערנו קונים את הסחורה שלו, אם רק מכריזים מלחמה ולא נבהלים, אנחנו מנצחים.

וכך גם היה עם המרגלים. הם לא שיקרו, הם הבהילו את העם, יש שם אנשי מידות, וזה פריה, הם מוכנים לסחוב את הפירות הגדולים העיקר להפחיד אותם... אין לכם מושג מה הולך שמה, האנשים שם הם ענקים כמו עוגים מלכי הבשן... אנחנו ראינו בעינינו והרגשנו ננסים לעומתם, והבן אדם דואג ונפחד... אבל הקב"ה אומר אני אעלה אתכם, טובה הארץ מאד מאד, למה אתם מגיעים למסקנא שלא לעלות? הרי אם הקב"ה מבטיח אז נעלה ונצליח! זהו כוחו של היצה"ר.

(היה יהודי זקן בכפר חסידים, כפר חסידים זה צמוד לרכסים, מקום הישיבה, והוא היה זקן בעל בית שהיה טורח ומגיע כל יום לתפילה בישיבה, כל יום!

פעם אחת היה יום מושלג, והכל היו בטוחים שהוא לא יבא היום, זו סכנת נפשות, הוא יכול להחליק וליפול חלילה. ולתדהמת כולם - הוא הגיע. אחרי התפילה באו אליו בתמיהה, איך באת? איך לא פחדת? הוא אמר להם, אני יספר לכם: נראה לכם שאתם הראשונים?! היצר הרע הגיע אלי כבר בבוקר יותר טוב ממכם, כמעט שהוא הצליח שכנע אותי להשאר בבית. אמרתי לו, כבוד השטן, נגיד שתנצח, אז מה יגידו, שהשטן תפס איזה איכר זקן ושכנע אותו... יהיה לך מזה כבוד?! כלום, אז חבל על הזמן שלך, יש למעלה ברכסים את המשגיח ר' דב יפה, לך אליו... אם אותו תצליח לשכנע - הצלחת. פה יש כבוד! וברגע שהוא הלך לשכנע את ר' דב - בינתיים אני ברחתי לישיבה...)

כל השטן זה אחיות עיניים. בכלי יקר (בראשית לב, כה) כותב, למה נקרא שמו של השטן סמא"ל, לפי שהוא מסמא את העיניים, אתה לא רואה ולא שומע כלום. בזה הוא גדול, וזה הכח שלו.

כי שרית עם אלקים, נאבקת. אם תנצח. הוא לא טוב במאבקים.

המשגיח של גייטסהד, הגאון ר' משה שוואב זצ"ל, מביא שזו באמת היתה התביעה על בני גד ובני ראובן, כתוב בפסוק (במדבר לב, ז-ח), ולמה תניאון את לב בני ישראל וגו' כה עשו אבותיכם בשלחי אותם מקדש ברנע וגו'. מה היתה התביעה? שהם הניאו את בני ישראל, הם החלישו אותם והם שילמו ע"ז מחיר יקר.

ועדיין קשה, הם שילמו - מובן, אבל למה עם ישראל היו צריכים לשלם את המחיר היקר? התשובה היא שאסור גם לבן אדם להחליש את עצמו. תתחזק! לא צריך להיבהל.

השטן הוא כמו כלב שנובח, אבל אם אתה בא ישירות מולו - הוא לא ינשך אותך. הוא ינשך אותך רק אם תתן לו... אבל אם תתחיל לריב איתו הוא יברח ממך, הוא מפחד ממך! אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש, ולמה? כיון שפה הוא בורח ממך, הוא מפחד... אם אבן הוא - נימוח, אם ברזל הוא מתפוצץ, הוא לא רוצה להגיע לזה...

כל מעשה טוב - מרומם!

ומוסיף עוד הגה"צ רבי משה שוואב זצ"ל, יש הרבה בני אדם שמאד רוצים להשתנות. אבל הם מפחדים. לדוגמא, הנה, אני מקבל קבלה ביום כיפור וכמה זמן זה מחזיק, שבוע שבועיים, מקסימום חודשיים ואני חוזר לסורי, אז אני לא רציני, אני לא יכול לעמוד בקבלות שלי, אז מה אני ירויח?... וזה פשוט טעות מעיקרה.

המדרש בשיר השירים אומר, שחורה אני ונאווה, שחורה אני בחורב, במעשה העגל, שכתוב ויעשו עגל בחורב, ונאווה אני בחורב, שאמרו בהר סיני כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע.

המדרש (רבה שמות מב, א) אומר שהקב"ה אמר למשה לך רד כי שיחת עמך, בא משה רבינו ואמר - הרי הם אמרו נעשה ונשמע! א"ל הקב"ה נכון, אבל הם כבר ביטלו את זה כיון שהם עשו עגל, ואין להם את הזכות הזו. אבל כלל ישראל עדיין משתבח שחורה אני ונאווה, הקב"ה לא שוכח את זה, בתוך השחורה אני של מעשה העגל, אבל אמרתי נעשה ונשמע, אצל הקב"ה אני נאווה, זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותייך, לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה! הקב"ה זוכר את הכל. כל מעשה טוב שעשית - הוא גם יודע. אין דבר טוב שהולך לאיבוד.

"את מחתות החטאים האלה בנפשותם, ועשו אותם רקועי פחים ציפוי למזבח" (ז, ג). ותמוה, מחתות החטאים האלה **בנפשותם!** לעשות אותם ציפוי למזבח?!... אומר הנצי"ב, כן, הרי כוונתם היתה להתקרב יותר בעבודת ה', נכון, הם עשו את זה בצורה לא נכונה אבל הרצון שלהם נשאר! ולכן עשאו ריקועי פחים ציפוי למזבח.

אין מעשה טוב שהולך לאיבוד. בין אם החזיק מעמד ובין אם לא. אם התרוממת - זה נצח נצחים. אותנו לימדו כשהיינו צעירים שבחור ישיבה הוא כמו ילד קטן, כשרוצים ללמד אותו ללכת - עוזבים לו את היד, אמנם הוא נופל... אבל לא קרה כלום, הוא נופל וקם, וכך הוא לומד ללכת לבד. גם מי שנפל - לא צריכים להיבהל... נפלת - תקום. ובסוף תישאר למעלה. מי שנבהל ומפחד מהיצה"ר הוא בסוף נשאר קטן ותמיד הוא יישאר למטה... כי שבע יפול צדיק וקם.

ובא נראה קצת יותר לעומק: קרח ועדתו אמרו למשה ואהרן, "כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' (טז, ג) והם צודקים.

קודם כל, כתוב בספרים שהם אמרו את זה אחרי פרשת שלח, ובציצית כתוב 'והייתם קדושים לאלוקיכם', והיתה להם ציצית אז באמת הם קדושים. ועוד מקום שרואים את קדושתם, הגמ' (סנהדרין קט, ב - קי, א) מספרת על און בן פלת שאשתו פרעה את שערות ראשה וישבה בפתח הבית. והם ידעו כמה חשובה להם ההשתתפות של און בן פלת, והם לא נכנסו הביתה. הם השאירו אותו בבית. הם היו עם הרבה כוונות לשם שמים, אז איפה החיסרון?

ופה יש יסוד שכל יהודי חייב לדעת ולשנן בלי סוף: כל העדה כולם קדושים - זו אמת לאמתה! אבל יש קדוש יותר ויש קדוש פחות; אין אותו הדבר.

סיפרנו, שר' יוסף לייב בלוך (ר"י טעלז) היה פיקח עצום וגם תקיף בדעתו.

היתה פעם אסיפת רבנים והוא דיבר שם בתקיפות. וזה חרה לא מהרבנים היושבים, והוא קם ואמר, אתה יודע שבדור הזה כבר אין גדולים, אז למה אתה מדבר כך?... אמר לו אתה צודק, אבל יש קטנים יותר ויש קטנים פחות.

מה היה הרעיון של הקומוניזם? רעיון נפלא... למה שיהיה בן אדם אחד עם מליארד דולר, מליארד זה אלף מליון, מה אתה צריך כ"כ הרבה, הרי 10 מליון זה כבר די והותר ולשני - אין מה לאכול בבית, בא נחלק את כל הרכוש שוה בשוה לכולם! רעיון שכבש את ההמון, פלאי פלאים!... ומה היה הסוף של הרעיון, שבעבר - לא היה כסף רק לעניים, אך לעשירים היה, ומשבאו הקומוניזם לא היה כסף לא לעניים ולא לעשירים, רק אצל הקומוניזם...

אנחנו לא יכולים לשנות מהות, וכמש"כ ברש"י על הפסוק בוקר ויודע ה', מדרש אגדה, בוקר, א"ל משה גבולות חלק הקב"ה בעולמו, יכולים אתם להפוך בוקר לערב! כן תוכלו לבטל את זו שנא' ויהי ערב ויהי בוקר ויבדל, כך ויבדל אהרן להקדישו.

הקב"ה ברא את הבריאה שיש עשיר יותר ויש עשיר פחות, יש קדוש יותר ויש קדוש פחות, וכי אתם רוצים לשנות את הבריאה! הקב"ה ברא שארן קדוש מכולם.

וזו התביעה שרשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר. מה הם ראו! הם ראו איך שמרים הגדולה, יחד עם אהרן הכהן הגדול, הם שנים מתוך שלשת הרועים, והקב"ה לא סתם בא בתביעה אליהם, אלא ואיך לא יראתם לדבר בעבדי במשה. איך אתם בכלל לא פוחדים לדבר עליו?!... יש מושג של גדול הדור. אני לא קיים שמה! איך אתם קמים כנגד משה רבינו?! לפני הרבה שנים כשיברתי בשיבת גאון יעקב בפרשת שלח, דיברתי מה היתה התביעה על כלל ישראל, בסך הכל באו ראשי המטות וסיפרו להם כך וכך והם האמינו להם, מה הם אשמים! והבאתי שהגה"צ רבי ישראל אליה וינטרויב אמר לי, שהגמ' בב"ק (נב, א) אומרת, כד רגזי רעיא על ענא עביד לנגדא סמותא. כאשר הרועה כועס על העדר שלו, הוא עושה לעז המובילה עז עוררת, ונכשלת ונופלת בבורות והעדר אחריה (רש"י), הוא אמר, זה כבר עונש, אמנם הם לא אשמים אבל זה עונש שקיבלתם בגלל שכבר קודם לא היו לכם מעשים טובים.

היה שם הגאון ר' זאב קוקיס והוא בא אלי אח"כ ואמר לי, אני לא מבין אותך! יש גדול הדור, משה רבינו! מה זה בכלל נשיאי העדה מול משה רבינו!...

והאמת היא שהוא צודק, כתוב ויבלע מטה אהרן את מטתם (שמות ז, יב) ובעל הטורים מביא מדרש שגם במעשה קרח בלע מטה אהרן את מטתם, וכשהוציאו אז חזר ופלטם. ולמה צריך שהוא יבלע אותם מספיק שהם לא יפרכו! אלא כשהוא נמצא - אז כל השאר לא נמצאים בכלל! הוא בולע אותם.

לדעת שיש מושגים של ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים. הקב"ה הבדיל אותו. בתרגום יונתן בן עוזיאל כתוב על הפסוק "ויקומו לפני

משה" - "וקמו בחוצפא ואורו הילכתא באנפוי דמשה". חצופים! מה זה להגיד דעות למשה רבינו. מה אתה בכלל מתווכח עם משה רבינו? היה פעם אחד שהתווכח עם החזו"א על דבר מסויים. אותו אחד היה ת"ח, לא אדם קטן. אז מישהו שאל אותו, וכי אתה לא מבין שהחזו"א איש הוא גדול הדור?! מה אתה מתווכח איתו? אז הוא אמר, תראו, יש פרופסור גדול, ובתור פרופסור הגדול - הוא הכי גדול בעולם. אבל לרגליים או ללב או לקיבה - יש אחד שיותר מומחה ממנו. והמשיך, החזו"א בכל התורה כולה - הוא יותר גדול, אבל בשטח שלי - אני הכי גדול. החזו"א מאד כאב לו לשמוע כזו השקפה, אין כזה דבר, גדול הוא גדול בהכל.

השפת אמת אומר, כתוב בגמ' ביומא (סט, ב) ולמה נקרא שם אנשי כנסת הגדולה? אומרת הגמ', מכיון שבתחילה היו אומרים הקל הגדול הגיבור והנורא. הפסיקו לומר הגבור והנורא - גויים מקרקרים בהיכלו איה נוראותיו איה גבורותיו. באו אנשי כנסת הגדולה ואמרו, אדרבה, זו היא גבורותיו וכו' שרואה חרפתו ושותק, ולכן נקרא שם כנסת הגדולה. שאל השפת אמת, הרי גדול תמיד אמרו, כל מה שהפסיקו לומר זה הגבור והנורא את זה תיקנו אנשי כנה"ג להוסיף, אז שיקראו להם כנסת הגיבורה והנוראה, למה הגדולה מה זה נוגע לגדול? אלא אומר השפת אמת כאשר חסר משהו בכוחות שלו - כבר א"י לקרוא לו גדול. גדול צריך להיות מושלם בכל, וכשחסר בגיבור והנורא הוא כבר לא גדול. אין גדול בדבר אחד.

אם יהיה בן אדם עם רגל אחת ארוכה ואחת קצרה וכי נקרא לו גדול! הוא בעל מוס, גדול - זה שלימות.

מי שעמל ויגע - מצליח

חז"ל אומרים שקרח אמר, למה מגיע לו את הנשיאות, כיון שאני בן יצהר, יצהר זה שמן ושמן תמיד צף למעלה אז אני צריך להיות מעל כולם.

כמובן שזה משל ונמשל אבל כך הוא אמר.

והנה, מה ששמן צף למעלה זה מעלה בשמן! זה אוטומטי, קרח אומר אני צריך להיות למעלה, אני בכור והוא בכור, אני בן יצהר שהוא שני לעמרם והוא בן עוזיאל - האחרון לעמרם, אני צריך להיות למעלה, למה? ככה.

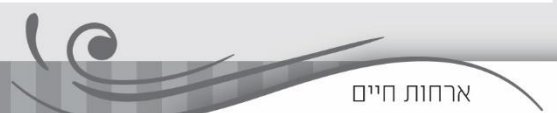
אומר ר' משה פיינשטיין, ויפרח מטה אהרן ויוצא פרח, ויצף ציץ ויגמול שקדים, תמיד זה בא אחד אחרי השני, כשבא ציץ - נופל הפרח, וכשבאים השקדים נופל הציץ, למה פה היו כולם ביחד? [ועיין בדעת זקנים עה"ת (בפרשתנו יז, כג) שהפרחים עמדו ונשארו לעולם. וכן הראוני בתו"י ביומא (נב, ב) בסוף העמוד]. אומר ר' משה, הרבה פעמים אדם חושב על חבירו - אני צריך להיות כמוהו, מה ההבדל בינינו? שנינו נראים אותו הדבר. אומר לך הקב"ה, יהודי, זה לא הולך לפי מה שנראה במהלך הטבעי, אלא איפה הוא השקיע, תראה לאורך כל הדרך, תראה את הפרח, הציץ, והשקדים, אהרן עבד, אהרן עמל, אהרן יגע!

רש"י הראשון במסכת אבות זה רש"י מזעזע. רש"י אומר "משה קיבל תורה ומסיני ומסרה ליהושע" - למה נאמר ומסרה ליהושע ולא לאלעזר, ולפנחס ולא לשבעים זקנים המתנבאים במחנה? לפי שלא רצה למוסרה אלא למי שהיה ממיית עצמו מנעוריו באהלי החכמה וקנה שם טוב בעולם. ודאי שלכולם היתה גדלות עצומה בתורה, אבל ביגיעה ועמל - יהושע היה המצויין, ולו אני מוסר.

האור החיים בתחילת פרשת תצוה כותב שהגאולה הרביעית העתידה תלויה בזכות משה, ולזה נתארך הגלות כי כל עוד שאין עוסקים בתורה ובמצוות אין משה חפץ לגאול עם בטלנים מן התורה! יכול להיות שהעם יודעים ללמוד, אבל צריך שלא יהיו בטלנים מן התורה.

הקב"ה מרומם את מי שמשקיע ועמל. בישיבה לא ראו אותו ככה, ופתאום הוא מעל כולם כי הקב"ה רואה את הציץ והפרח, את העמל והיגיעה עד שהוא הגיע לזה, ואז - ויפרח מטה אהרן.

המדרש בסוף קרח מספר על אדם אחד שהיה הולך מארץ ישראל לבבל. כשהיה אוכל לחם הוא ראה שני ציפרים מתנצין זה עם זה, הרג אחד

מהן את חבירו. הציפור הלך והביא עשב והניחו על פיו - והחיהו, ושתייהם עפו, אמר אותו אדם שמע מינה שזה עשב של תחיית המתים, פלאי פלאים!... והלך ונטל אותו העשב שנפל מן הצפור, והלך להחיות בו את המתים, איזו בשורה נהדרת!... וכשהגיע לסולמה של צור מצא ארי מושלך ומת, הניח העשב על פיו - והחיהו, קם הארי מרצו ברעבון גדול, הוא כבר הרבה זמן לא אכל... עמד הארי ואכלו לאותו אדם. ובמקום תחיית המתים נהיה מיתת החיים. מתלא אמרין, טב לביש לא תעביד ובישא לא מטי לך. לרע - אל תעשה טובות בשביל שלא יגמלך רעות.

אדם צריך לדעת, שיש לכל אחד את העשב של תחיית המתים שלו. הקדוש ברוך הוא ברא לכל אדם כוחות, וכל אחד יכול לגדול, כתר תורה מונח בקרן זוית, זה השלימות, כתר תורה זה אדם גדול, המלכות, מאן מלכי רבנן, וזה מונח לכל, כל הרוצה ליטול יבא ויטול, אין שום מגבלות, וכל אדם מקבל את הכוחות לזה ולפעמים הוא מבזבז את זה.

אנחנו תמיד מביאים, היו שני אנשים שקיבלו כוחות מן השמים להיות מהפכנים, אחד היה הסבא מנובהרדוק, והשני להבדיל אלפי הבדלות - היה לייבל טרוצקי שהיה יהודי. הוא היה מדבר בציבור והיה כובש את כולם... ממש החרש והמסגר... ועם הדרשות שלו הוא בנה את כל הקומוניזם, שניהם קיבלו את הכוחות לחולל מהפכות. הסבא מנובהרדוק ניצל את זה לטובה, הוא הקים את כל נובהרדוק, את הסטייפלער הקדוש... אבל טרוצקי - הגיהנם נגמר עליו בחייו... הוא ברח למקסיקו וסטלין רצח אותו... מה הוא עשה עם כל הכוחות שהוא קיבל ההיפך הגמור, וכעת גם מקבל דינים מרובים על כל ההשחתה אשר נענתה מכוחו.

לנצל את החיים

כל אדם מקבל כוחות, וכישרונות והרבה מתנות, מה אתה עושה עם זה?... עצם העובדה שאתה מקבל חיים, הרי כל אשר לו יתן האדם בעד נפשו. קיבלת חיים - מה עשית עם זה. **חיים זה בשביל לזכות לעולם הבא! כל רגע - עוד מילה של תורה, ועוד מצוה.** מרן רה"י זי"ע"א היה חי את זה, חיים זה נצח!!! על מה בזבזת את זה??? מילא אחד היה עשיר מיליארדר, נו... זה גם לא לעניין... אבל על כלום!?! לשבת ולפטפט על שטויות!?!... ממש ככלב שב על קיאו, כסיל שונה באיולתו.

כל אחד נקרא לרגע של מחשבה, על מה בזבזתי את הזמן?? הרי החיים העיקריים זה החיים בישיבה. המתנה של בן תורה - אין לה אח ורע! אמנם כולם רוצים להתחתן, זה דבר נהדר ונפלא, וזו מצווה

גדולה. אבל חשוב לדעת שהחיים הכי יפים זה החיים בישיבה! אין שום טרחה ואין שום טרדה, אם אתה רק לא מתפתה לפיתוי היצר - אתה המאושר עלי אדמות.

אתה קם בבוקר - יש לך בית מדרש קרוב, סיימת את התפילה - כבר ארוחת בוקר מוכנה. מיד לאחמ"כ - יש לך בית מדרש מרווח מלא בלומדים, אחרי הסדר - יש לך תפילת מנחה על המקום! אחמ"כ ארוחת צהריים, ומי שרוצה גם לנוח - מוזמן למיטה בפנימייה, ושוב סדר וארוחת ערב... פלאי פלאים! שום דבר לא חסר לי. ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב.

הדורשי ה' זה בישיבה, שבע שנות השבע. (יש כאלו שזוכים לזה בלי הישיבה קטנה, ויש כאלו שזוכים, לזה עם הישיבה קטנה...) נו... ומה אתה עושה??? לא לעולם חוסן!!! **מי שהשקיע בתור בחור, אחרי זה זוכה לשידוך טוב, ובתור אברך - הכל אחרת ממי שלא השקיע. למה לבזבז את החיים???**

אמר לי פעם הגה"צ רבי נפתלי קפלן, באים אלי בחורים, (הוא מבין גדול בכוחות הנפש), וכל אחד באיזה שהוא מקום כשהוא נשבר, ואני מעודד אותו. אבל אחד שנשבר בגלל שהוא בזבז את הזמן - לא רק שאני לא מעודד אותו, אני שובר אותו עוד יותר!... **כי ביטול הזמן הוא אם לכל חטאת על מה בזבזת את הזמן?...**

איך ייראה בעינינו היום אחד שקיבל מליון דולר מאיזה נדיב והוא ישרוף את זה במדורת ל"ג בעומר... והרי החיים שוים יותר ממליון דולר, מה עשית עם זה?

זה רגעים לחשבון נפש... תחשוב קצת, התורה הנציחה את הפרשיות הללו של קנאה תאוה וכבוד בשביל לראות איך מבזבזים חיים, ואיך מאבדים חיים, קרח היה מלא אוצרות מלא כסף וזהב, על מה הוא בזבז את כל האוצרות הללו, על מה?...

ונסיים בוורט חסידי לעורר את הלבבות: היות ואנחנו נמצאים כעת בפרשת קרח שזה מחלוקת, האדמו"ר מבאיאן אמר בשם הסבא שלו, למה בתפילין של ראש זה ד' פרשיות חלוקות כל אחת בבית נפרד, ובתפילין של יד כולם בבית אחד מאוחדים, מה ההבדל? אז הוא אמר מותר שיהיו דעות חלוקות אבל לא לבבות חלוקים. תפילין של ראש - זה כנגד המח, יש לי דעה אחרת, לא קרה כלום... אבל של יד - זה על לבבך, כנגד הלב, ובלב - כולנו כאיש אחד בלב אחד, אין שתי לבבות.

כולנו נתחזק באהבת חברים, ובעמל התורה, לזכות להיות אורח חיים למעלה למשכיל!

ברכת מזל טוב לידידנו היקר תלמיד מובהק למרן המשגיח שליט"א
מעוטר בכל מדה נכונה מפארי הישיבה הקדושה
החתן המופלג הבה"ח יהושע לייב אונא שיחי'
אשר שקד עמל וטרח רבות בעריכת השיחות לזיכוי הרבים
לרגל אירוסיו בשעטו"מ עב"ג בת הגאון ר' בצלאל אדלשטיין שליט"א
נכדת רבן של ישראל רבינו הגדול מרן ראש הישיבה שליט"א
יה"ר שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה דורות ישרים ומבורכים

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליון במייל: 4166058@gmail.com